

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

KAZAKİSTAN TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Yahya BABA – Astana Ticaret Başmüşaviri
Erk OYAL – Astana Ticaret Müşaviri
Sıddık KAYA – Almatı Ticaret Ataşesi
Ekrem Alper BOZKURT – Almatı Ticaret Ataşesi
Ali TOKSÖZ – Aktau Ticaret Ataşesi

2023

TEMEL GÖSTERGELER – KAZAKİSTAN

SINIRLAR

•Toplam	12,012 km.
•Rusya	6,846 km.
•Özbekistan	2,203 km.
•Çin	1,533 km,
•Kırgızistan	1,051 km,
•Türkmenistan	379 km

TEMEL GÖSTERGELER – KAZAKİSTAN

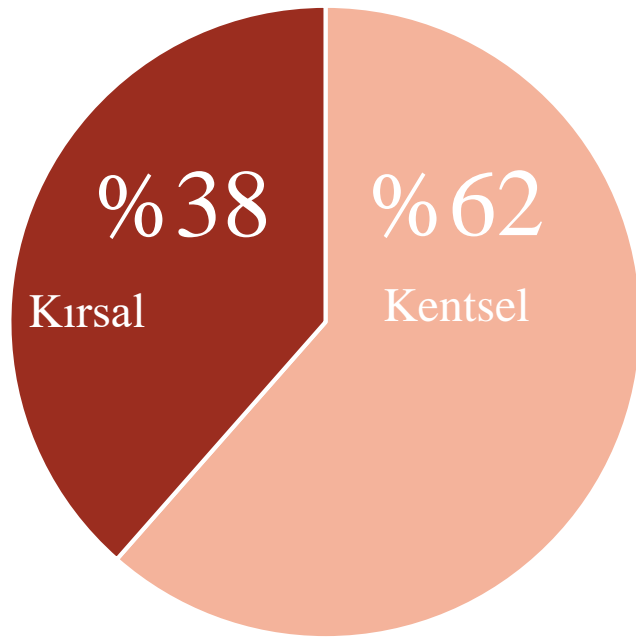
Başkent	: Astana
Yüzölçümü	: 2.724.900 km²
Nüfus	: 19.832.737 kişi
Nüfus Yoğunluğu Kişi/ Km	: 7,2
Nüfus Artış Oranı	: %1,3
Ortalama Yaşam Süresi	: 70
Nüfus Dağılımı	
Kadın	: %51,4
Erkek	: %48,6

Kentsel Nüfus	: % 62
Kırsal Nüfus	: % 38
Kazaklar	: % 68
Ruslar	: % 15
Diğer	: % 17

TEMEL GÖSTERGELER – KAZAKİSTAN

Ülke nüfusu yaklaşık 19,84 milyondur

Kazakistan'ın en yoğun 5 ili

1.ALMATI: 2 147 113

2.ASTANA: 1 340 782

3.ŞİMKENT: 1 184 113

4.AKTOBE: 556 974

5.KARAGANDI: 514 316

TEMEL GÖSTERGELER – KAZAKİSTAN

Yıl	GSYİH Nominal (Milyar \$)	Kişi Başına Gelir (\$)	Büyüme Oranı (%)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (Milyar \$)	İthalat (Milyar \$)
2019	181,67	9 750	4,5	5,4	57 811,95	38 675,28
2020	171,08	9 060	-2,6	7,5	47 082,62	38 601,69
2021	197,11	10 110	4,1	8	60 504,87	41 503,54
2022	225,78	11 440	3,2	21	84 716,80	37 159,46
2022 (3)	204,27	10 440	3,2	14	19 213,94	9 673,21
2023 (3)	230,76	11 650	4,3	18,1	16 300,76	9 948,12

TEMEL GÖSTERGELER – KAZAKİSTAN

	2022 TÜRKİYE'NİN ÜLKEDEN İTHALATI (\$)	2023 TÜRKİYE'NİN ÜLKEDEN İTHALATI (\$)	% Değ.	2022 TÜRKİYE'NİN ÜLKEYE İHRACATI (\$)	2023 TÜRKİYE'NİN ÜLKEYE İHRACATI (\$)	% Değ.
Ocak	270.402.486	337.533.364	25%	67.377.289	159.253.294	136%
Şubat	452.351.083	239.208.328	-47%	86.234.749	155.838.972	81%
Mart	525.226.935	367.220.581	-30%	82.955.966	215.948.773	160%
Nisan	450.778.579	314.889.473	-30%	122.839.719	169.790.028	38%
Toplam	1.698.759.084	1.258.851.746	-26%	359.407.723	700.831.067	95%

KAZAKİSTAN'IN İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE

No	ÜLKE	2021 (\$)
1	ÇİN	9 873 514 365,3
2	İTALYA	8 890 233 802,0
3	RUSYA	7 018 745 764,3
4	HOLLANDA	4 384 202 662,7
5	TÜRKİYE	2 963 744 291,2
6	ÖZBEKİSTAN	2 844 122 548,4
7	FRANSA	2 394 660 285,7
8	KORE	1 877 226 676,2
9	İSPANYA	1 633 875 683,8
10	HİNDİSTAN	1 625 706 528,2

No	ÜLKE	2022 (\$)
1	İTALYA	13.854.360.677
2	ÇİN	13.164.638.469
3	RUSYA	8.510.397.152
4	HOLLANDA	5.483.410.194
5	TÜRKİYE	4.751.169.170
6	KORE	4.546.095.284
7	ÖZBEKİSTAN	3.692.752.333
8	FRANSA	3.071.434.546
9	ROMANYA	2.512.756.384
10	İSPANYA	2.322.368.197

No	ÜLKE	2023 ilk 3 ay (\$)
1	İTALYA	3.998.978.364
2	ÇİN	2.638.721.417
3	RUSYA	2.349.413.563
4	GÜNEY KORE	1.261.076.418
5	HOLLANDA	1.061.715.104
6	TÜRKİYE	955.500.324
7	ÖZBEKİSTAN	821.273.160
8	FRANSA	747.801.675
9	ROMANYA	664.733.836
10	İSPANYA	441.814.610

Kaynak: Kazakistan istatistik kurumu

KAZAKİSTAN'IN İTHALATINDA İLK 10 ÜLKE

No	ÜLKE	2021 (\$)
1	RUSYA	17 605 534 201,2
2	ÇİN	8 321 598 851,4
3	ALMANYA	1 814 529 577,1
4	ABD	1 350 998 499,6
5	TÜRKİYE	1 146 013 013,4
6	ÖZBEKİSTAN	1 056 428 096,2
7	İTALYA	786 224 783,5
8	KORE	766 567 582,8
9	FRANSA	664 793 064,3
10	JAPONYA	559 900 617,6

No	ÜLKE	2022 (\$)
1	RUSYA	17.243.421.080
2	ÇİN	10.981.200.459
3	ALMANYA	2.227.874.464
4	ABD	1.897.661.697
5	TÜRKİYE	1.595.359.284
6	GÜNEY KORE	1.573.491.106
7	ÖZBEKİSTAN	1.282.867.831
8	JAPONYA	1.131.790.317
9	İTALYA	1.054.381.971
10	FRANSA	914.834.045

No	ÜLKE	2023 (ilk 3 ay) (\$)
1	RUSYA	3.750.384.467
2	ÇİN	3.284.382.339
3	ALMANYA	700.960.116
4	ABD	639.325.880
5	GÜNEY KORE	533.549.313
6	TÜRKİYE	530.606.113
7	JAPONYA	342.558.056
8	FRANSA	317.576.599
9	İTALYA	284.881.798
10	VİETNAM	270.340.777

Kaynak: Kazakistan istatistik kurumu

KAZAKİSTAN'IN İHRACATINDA İLK 10 ÜRÜN

GTIP 6 Kodu	GTIP 6 Adı (Türkçe)	2021 (\$)	2022 Yıllık	% Değ.	2022 Ocak-Nisan	2023 Ocak-Nisan	% Değ.
270900	Petrol yağları ve bitümenli mineral yağlar (ham)	31.063.999.417,5	46.899.854.959,8	51%	15.475.401.157,8	14.128.462.827,2	-9%
740311	Rafine edilmiş bakır: Katotlar ve katot parçaları:	2.856.343.308,9	3.246.169.194,2	14%	1.205.016.557,6	858.242.420,0	-29%
720241	Ferro -krom: % 4'den fazla karbon içerenler:	1.703.326.856,3	2.320.406.704,4	36%	821.560.244,9	658.483.752,3	-20%
260300	Bakır cevherleri ve zenginleştirilmiş bakır cevherleri	1.529.388.957,4	2.303.366.680,9	51%	521.785.141,1	803.417.930,8	54%
100199	Buğday ve mahlut	1.338.960.307,4	1.809.704.704,9	35%	704.123.175,4	595.023.472,1	-15%
284410	Tabii uranyum ve bunun bileşikleri;	1.280.291.404,5	1.676.182.776,1	31%	544.263.535,0	383.030.289,9	-30%
271019	Motor yağları, kompresör yağlama yağları, türbin yağlama yağları	789.356.462,9	1.309.284.275,1	66%	270.922.983,0	387.281.800,5	43%
271121	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar: Doğal gaz	1.108.278.784,9	1.234.682.668,1	11%	373.060.207,6	152.185.475,5	-59%
110100	Makarnalık buğday (Durum budayı) unu	417.160.085,7	738.004.200,4	77%	227.161.373,2	206.253.562,2	-9%
250300	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	403.431.731,5	731.712.954,4	81%	247.737.754,5	83.967.263,3	-66%

Kaynak: Kazakistan istatistik kurumu

KAZAKİSTAN'IN İTHALATINDA İLK 10 ÜRÜN

GTIP 6 Kodu**	GTIP 6 Adı (Türkçe)	2021 (\$)	2022 Yıllık	% Değ.	2022 Ocak-Nisan	2023 Ocak-Nisan
851713	Akıllı telefonlar; hücresel ağlar veya diğer kablosuz ağlar için	763.786.613,4	1.024.308.469,4	34%	293.733.395,6	464.325.399,1
300490	İlaçlar (Diğerleri)	720.240.904,5	895.432.176,3	24%	325.936.378,3	300.927.722,9
870710	Binek otomobilinin karoseri (şoför mahalli dahil)	254.198.951,0	854.825.889,7	236%	204.746.492,7	457.453.914,4
880240/30	Uçaklar ve diğer hava taşıtları (2022 yılı ve sonrası için insansız olanlar HARİÇ); boş haldeki ağırlıkları > 15 000 kg	381.505.601,0	760.416.784,7	99%	20.030.907,5	199.462.663,9
870323	Binek otomobiller, Silindir hacmi 1500 cm ³ .ü geçen fakat 3000 cm ³ .ü geçmeyenler	325.946.871,4	712.952.092,3	119%	138.549.641,2	440.341.251,4
870324	Binek otomobilleri ve insan taşımaya mahsus motorlu diğer taşıtlar; sadece benzinli, taşıma kapasitesi < 10 kişi, silindir hacmi > 3000 cm ³	180.181.779,9	705.108.514,9	291%	109.186.431,8	259.433.685,8
847130	Portatif nümerik otomatik bilgi işlem makineleri	282.783.754,7	532.070.865,8	88%	89.606.555,3	137.616.502,0
840734	Kara taşıtları için kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal pistonlu motorlar (patlamalı motor); silindir hacmi > 1000 cm ³	126.276.133,5	382.768.961,3	203%	104.937.577,1	190.145.989,5
851762	Ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya, çevirmeye ve vermeye veya yeniden oluşturmaya mahsus makineler	228.562.785,1	368.231.990,8	61%	67.802.160,9	114.966.991,4
847150	Bilgi işlem makineleri, Sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar	1.144.759.729,7	343.415.132,7	-70%	157.801.212,1	60.249.277,6

Kaynak: Kazakistan istatistik kurumu

TÜRKİYE'NİN KAZAKİSTAN'A İHRACATINDA İLK 10 ÜRÜN

GTIP 6 Kodu	GTIP 6 Adı (Türkçe)	2021 (\$)	2022 Yıllık	% Değ.	2022 Ocak-Nisan	2023 Ocak-Nisan	% Değ.
300490	İlaçlar (Diğerleri)	32.906.157,9	51.970.879,7	58%	19.031.850,2	18.213.523,1	-4%
570242	Dokunmuş halılar ve diğer yer kaplamaları	41.119.299,1	44.312.662,7	8%	12.709.813,8	13.303.655,5	5%
610910	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (Pamuktan)	15.456.565,6	39.124.055,1	153%	7.103.280,1	22.565.066,2	218%
271019	Orta yağlar (özel bir işleme tabi tutulacak olan)	4.551.849,5	29.887.535,8	557%	2.664.998,2	13.253.113,4	397%
620443	Kadın/kız çocuk için elbise; sentetik liflerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)	5.967.095,8	26.501.335,4	344%	1.774.690,5	15.488.368,3	773%
620342	Erkek/erkek çocuk için pantolonlar, kısa pantolonlar, tulumlar ve şortlar; pamuktan (örülmemiş veya kroşe olmayan)	12.389.447,0	25.699.880,3	107%	4.178.221,0	12.997.992,7	211%
611020	Kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler vb. eşya; pamuktan (örme veya kroşe)	11.221.664,9	24.935.589,6	122%	4.651.737,3	7.316.547,1	57%
851660	Diğer fırınlar; ocaklar, pişirme sacları, kaynatma halkaları, ızgaralar ve kızartma cihazları:	15.935.387,0	24.791.105,7	56%	4.962.528,4	6.065.647,0	22%
620630	Kadınlar ve kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve pamuktan bluz-gömlekler	6.442.382,9	24.620.807,2	282%	1.669.176,9	16.861.988,6	910%
870323	Binek otomobiller, Silindir hacmi 1500 cm3.ü geçen fakat 3000 cm3.ü geçmeyenler	11.972.243,5	22.509.046,1	88%	2.701.735,2	18.954.399,7	602%

Kaynak: Kazakistan istatistik kurumu

TÜRKİYE'NİN KAZAKİSTAN'DAN İTHALATINDA İLK 10 ÜRÜN

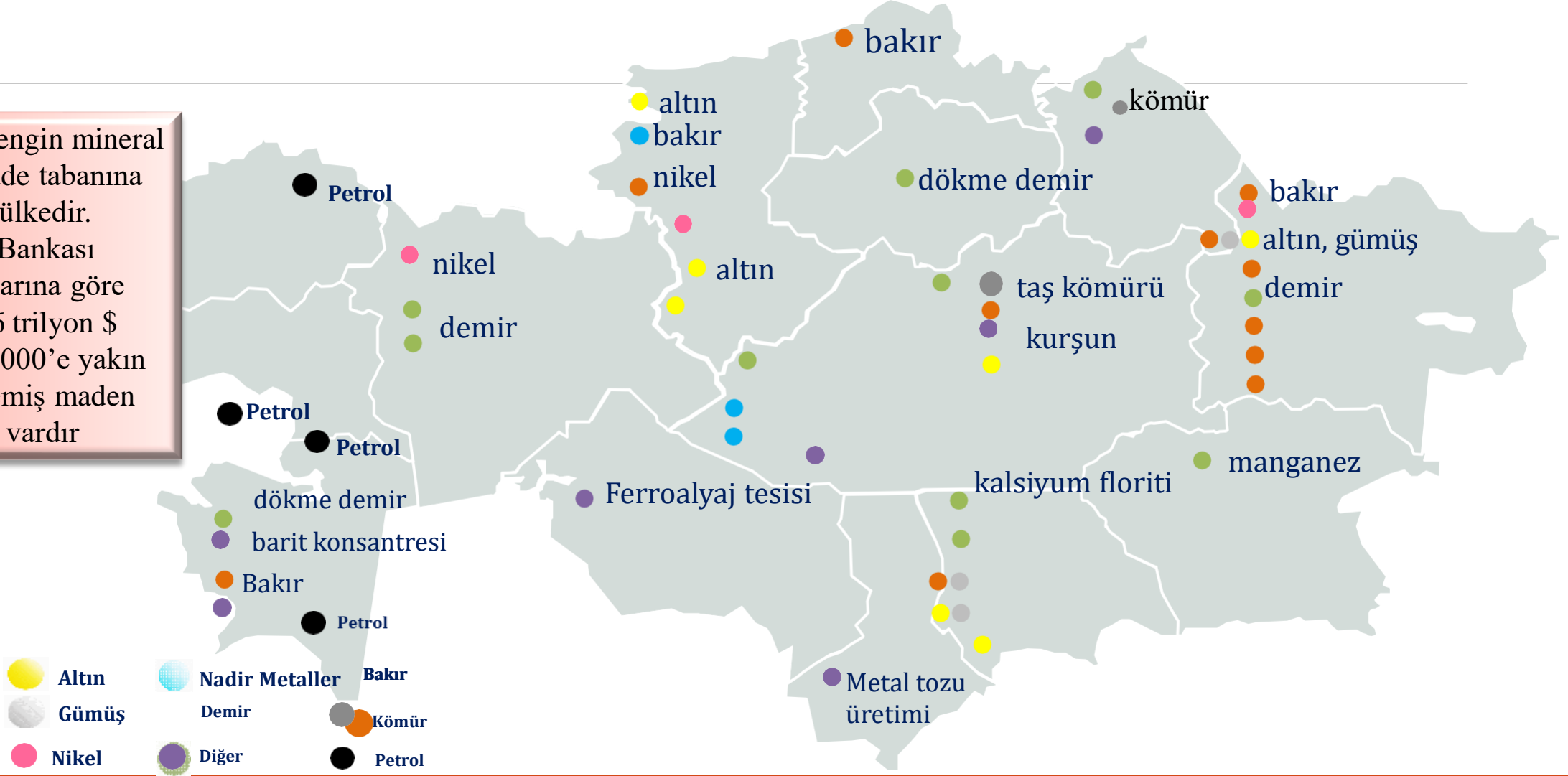
GTIP 6 Kodu	GTIP 6 Adı (Türkçe)	2021 (\$)	2022 Yıllık	% Değ.	2022 Ocak-Nisan	2023 Ocak-Nisan	% Değ.
270900	Petrol yağları ve bitümenli mineral yağlar (ham):	1.668.300.999,4	2.898.124.162,6	74%	1.121.211.801,1	661.046.112,9	-41%
740319	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları	381.200.269,6	397.556.556,0	4%	164.404.732,5	99.557.243,3	-39%
790111	İşlenmemiş alaşımsız çinko; çinko \geq %99.99	13.677.030,5	299.276.317,5	2088%	131.738.150,7	67.789.077,4	-49%
271019	Petrol yağları, orta yağlar, diğer yağlar ve müstahzarlar	81.716.517,8	287.687.736,4	252%	55.167.291,1	61.759.696,5	12%
740311	Katotlar ve katot parçaları	146.777.353,8	206.972.944,6	41%	35.698.886,5	140.959.363,4	295%
760110	Alaşımsız alüminyum	309.452.275,6	100.072.957,7	-68%	31.645.539,5	21.136.607,6	-33%
270119	Diğer taşkömürleri	25.009.136,5	86.030.538,1	244%	3.095.925,5	67.200,5	-98%
271112	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar: (Propan)	55.894.852,7	66.836.646,2	20%	21.445.854,0	14.784.157,2	-31%
271113	Bütan	52.235.205,0	66.493.578,3	27%	17.483.498,8	16.941.654,0	-3%
071340	Mercimek	22.352.001,3	48.290.855,2	116%	5.160.623,8	22.160.566,1	329%

Kaynak: Kazakistan istatistik kurumu

TEMEL GÖSTERGELER – KAZAKİSTAN

Kazakistan zengin mineral ve hammadde tabanına sahip ülkedir. Dünya Bankası araştırmalarına göre ülkede 46 trilyon \$ değerinde 5000'e yakın keşfedilmemiş maden yatağı vardır

TÜRKİYE'NİN KAZAKİSTAN'DAKİ YATIRIMLARI

Kazakistan'daki Türk Yatırımlar (2018-2022)

Yıllar	Yatırım Değeri (milyon \$)
2018	300,3
2019	357,8
2020	363,5
2021	688,1
2022 (6. Aylık)	240,3
Toplam	1 950,0

2018-2022 yılları arasında yatırım artışı en çok konaklama, yemek hizmetleri, ulaştırma, depolama ve gayrimenkul gibi alanlarda kaydedilmiştir.

Öte yandan karantina sürecinde yatırımlar sanayi, sağlık ve üretim sektörüne yönelmiştir.

Kazakistan'ın Türkiye'deki Yatırımları (2018-2022)

Yıllar	Yatırım Değeri (milyon \$)
2018	20,1
2019	12,4
2020	41,3
2021	63,6
2022 (6. Aylık)	8,4
Toplam	145,8

Ayrıca, Kazakistan'da Türk firmalarının ulaşım, altyapı, cami yapım işleri ile sair alanlarda yatırımları bulunmaktadır.

Kaynak: Kazakistan Merkez Bankası

KAZAKİSTAN YATIRIM ORTAMI SWOT ANALİZİ

Kazakistan'ın Güçlü Yönleri

- Doğal kaynak bolluğu.
- Ülkede tahıl ve hayvancılık üretiminin ortaya koyduğu muazzam tarımsal potansiyel.
- Orta Asyanın/Avrasyanın merkezi olarak nitelendirilebilecek stratejik konum.
- Kazakistan'dan geçen uluslararası taşımacılık koridorları.

Kazakistan'ın Zayıf Yönleri

- Rusya ve Çin gibi komşu ülkelere olan bağımlılık. (toplam dış ticaret hacminin neredeyse %60'ı.)
- Düşük nüfus, pazarın görece dar kapsamı (daha az müşteri/alıcı, işgücüne sınırlı erişim vs.)
- Hazar Denizi haricinde büyük ekonomilerle ticaretini geliştirecek deniz/okyanus bağlantısının bulunmaması.
- Yoğun bürokratik yapılanma

Kazakistan'da Fırsatlar

- Kazakistan'ın transit güzergâhı olması.
- Taahhüt sektörümüzün Kazakistan ile ekonomik ilişkilerimizdeki öncü konumu.
- Kazakistan'da "bilişim" sektörü fırsatları
- Ülkede agro-endüstriyel üreticilere, makine ve ekipman üreticilerine ve metal/maden sektöründe faaliyet gösterebilecek girişimlere duyulan ihtiyaç.

Tehditler

- Kazakistan'ın Rusya ve Çin gibi güç odaklarına yakın olması
- Rusya- Ukrayna Savaşı.
- Rusya'nın Kazakistan'ın ana gelir kaynağı olan petrol ihracatını engelleme gücü.

KAZAKİSTAN PAZARINA GİRİŞ İKİLİ TİCARETİMİZDEKİ YAPISAL DURUM

* Kazakistan'ın Avrasya Ekonomik Birliği Üyeliği (Gümrük vergileri, teknik düzenlemeler, standart farklılıkları, sertifika talepleri vs.)

- EAC Sertifikası, EAC Beyanı, State Registration, EAC Marking

- Örnek, Süt/ süt türevi ürünler, Rusya Federasyonu Veterinerlik Servisi yerinde inceleme uygulaması

-Örnek, ambalajlarda Kazakça ve Rusça

* Rusya'dan gelen ürünlere ilişkin gümrük dezavantajı

* Lojistik maliyetlerinin yüksekliği

* Düşük nüfus ve pazarın küçüklüğü

KAZAKİSTAN ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEM POTANSİYEL SEKTÖRLER/ÜRÜNLER

Ürünler:

- *Maden, İnşaat/ Yol Makinaları
- *Medikal Malzemeler
- *Mobilya, Prefabrik Yapılar
- *Isıtma soğutma, iklimlendirme sistemleri
- *Hazır giyim/tekstil

Potansiyel Sektörler:

- * **Taahhüt sektöründen yeni projelere geçiş**
- Maden Sektörü, Enerji Yatırımları, Bilişim gibi

KAZAKİSTAN PAZARA GİRİŞTE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- * Yerinde pazarlama için şube açılması ya da güvenilir yerel ortaklarla işbirlikleri geliştirilmesi,
- * Ticaretin ya da yatırımın niteliğine bağlı olarak yetkin hukuk firmalarından destek alınması,
- * Rusça/Kazakça bilen personel istihdam edilmesi,
- * Sosyal medya ve elektronik mecralarda reklam verilmesi,
- * Mümkünse vadeli ödemelerden kaçınılması,
- * Bakanlığımızın ihracat yönelik devlet yardımlarından da istifade edilerek birim açılması, ürün sektör raporları edinilmesi,
- * İş geliştirme süreçlerine önem verilmesi
- * Ticaret Müşavirliğimiz ve Ataşeliklerimizle iletişim kurulması, Müşavire Danışın Sistemi

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

TÜRK TAŞIMACILAR İÇİN TEMİN EDİLEN GEÇİŞ BELGELERİ				KAZAKİSTAN TAŞITLARI İÇİN TESLİM EDİLEN GEÇİŞ BELGELERİ			
2023	BELGE TÜRÜ	KOTA	ALINAN	2023	BELGE TÜRÜ	KOTA	VERİLEN
KAZAKİSTAN	Tektip	10.000	5.000	KAZAKİSTAN	Tektip	10.000	5.000
	Transit	13.000	13.000		Transit	8.000	8.000
	3.ülke	2.000	2.000		3.Ülke	5.000	5.000
	Transit Hazar*	2.000					
		27.000			23.000		
2022	BELGE TÜRÜ	KOTA	ALINAN	2022	BELGE TÜRÜ	KOTA	VERİLEN
KAZAKİSTAN	Tektip	11.000	11.000	KAZAKİSTAN	Tektip	11.000	11.000
	Transit	14.000	11.900		Transit	5.000	5.000
	3.ülke	2.000	2.000		3.Ülke	5.000	5.000
	Transit Hazar*	2.100	2.100				

The Logistics Performance Index and Its Indicators

Download

Search:

Country	Year	LPI Rank	LPI Score	Customs Score	Infrastructure Score	International shipments Score	Logistics competence Score	Tracking & tracing Score	Timeliness Score
Kazakhstan	2007	133	2.12	1.91	1.86	2.1	2.05	2.19	2.65
Kazakhstan	2010	62	2.83	2.38	2.66	3.29	2.6	2.7	3.25
Kazakhstan	2012	86	2.69	2.58	2.6	2.67	2.75	2.83	2.73
Kazakhstan	2014	88	2.7	2.33	2.38	2.68	2.72	2.83	3.24
Kazakhstan	2016	77	2.75	2.52	2.76	2.75	2.57	2.86	3.06
Kazakhstan	2018	71	2.81	2.66	2.55	2.73	2.58	2.78	3.53
Kazakhstan	2023	79	2.7	2.6	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9
Country	Year	LPI Rank	LPI Score	Customs Score	Infrastructure Score	International shipments Score	Logistics competence Score	Tracking & tracing Score	Timeliness Score

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

T.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĞI

Çin'den Avrupa'ya giden bir yük treni, Rusya Kuzey Ticaret Yolu'nu tercih ederse 10 bin kilometreyi en az 20 günde kat ediyor. Gemiyle Süveyş Kanalı üzerinden Güney Koridor'u kullanırsa 20 bin kilometre seyrederek ancak 45 ile 60 günde Avrupa'ya ulaşabiliyor. Ancak, trenle Orta Koridor ve Türkiye üzerinden ise 7 bin kilometre 12 günde kat ediliyor.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

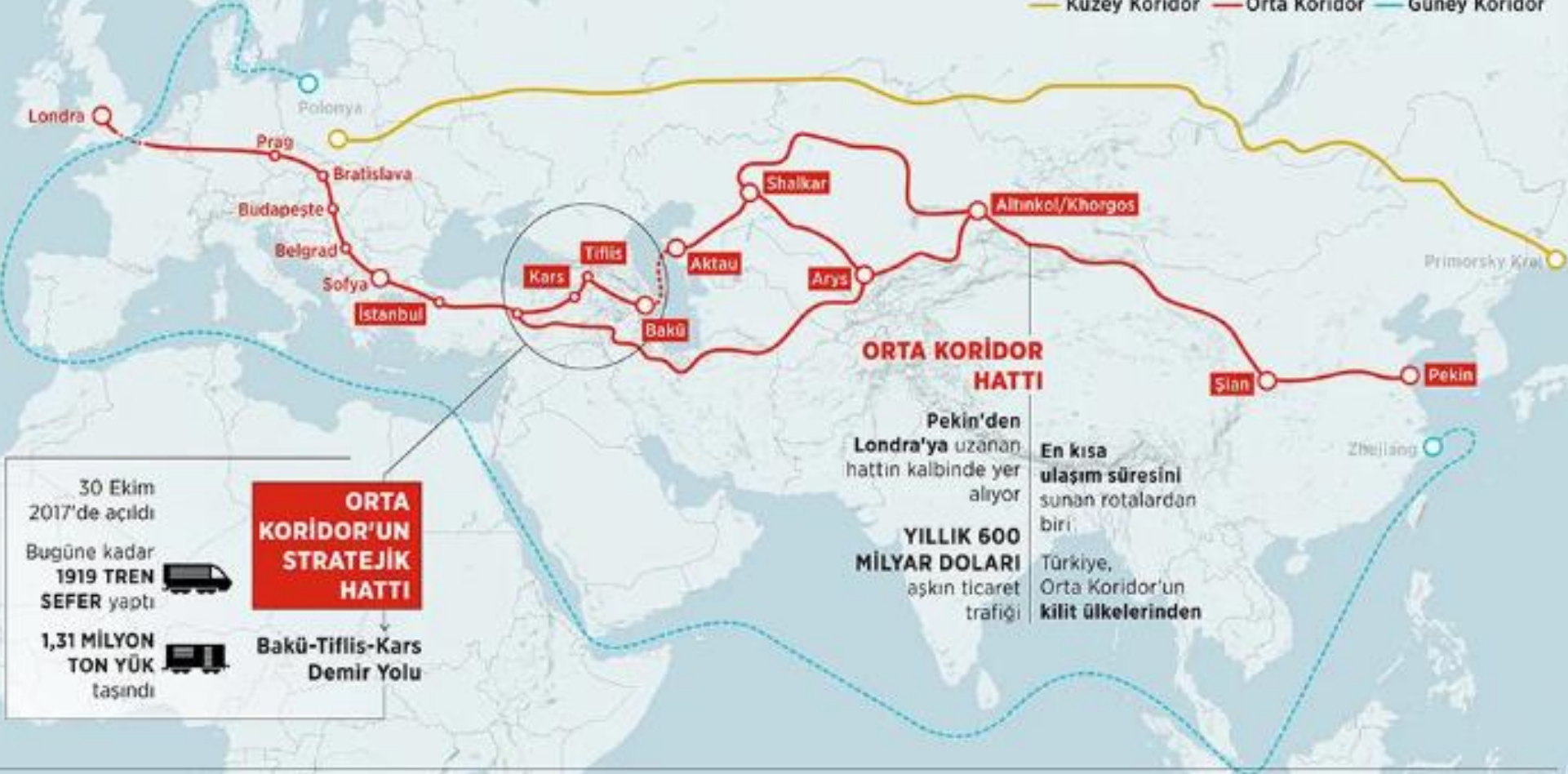
EBRD, bugüne kadar 304 proje aracılığıyla Kazakistan ekonomisine 10 milyar Euro'dan fazla yatırım yaptı.

Orta Koridor üzerinden kargo taşımacılığı yaklaşık yüzde 41 artarak 3,9 milyon tona ulaştı. BTK'nın devreye girdiği ve Orta Koridor hattının tamamlandığı 30 Ekim 2017'den 22 Mayıs 2023'e kadar Orta Koridor'dan demir yolu ile toplam 2 bin 185 trenle 37 bin 972 vagon içerisinde 45 bin konteynerle 1 milyon 463 ton yük taşındı.

Jeopolitik gelişmeler Türkiye'nin Orta Koridor'daki rolünü güçlendiriyor

Orta Koridor hattı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Kazakistan ziyaretiyle yeniden gündeme geldi

— Kuzey Koridor — Orta Koridor — Güney Koridor

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası tahminlerine göre, Trans-Hazar güzergahı 2030 yılına kadar yıllık 250-300 bin konteynere varan kapasite artış potansiyeli bulunmaktadır.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

KURYK LİMANI

Kuryk Limanı feribotlarla yılda 6 milyon ton araç ve vagonu kabul edebilecek kapasitede (2 demiryolu 2 de Ro-Ro iskelesi) tasarlanmış bir liman kompleksidir.

2024 yılında Kazak gemilerinin de işleme alınması, Rusya ve İran limanlarına yeni güzergahların açılması planlanmaktadır.

Kuryk limanında yeni bir petrol iskelesinin yanında çok amaçlı terminallerle birlikte bir **tahıl terminali** yapılmaktadır. Terminal 2023 yılında açılacaktır.

Türü	2021		2022	
	Adet	Ton	Adet	Ton
Vagon	9.420	564.689	16.864	1.206.000
Taşıt	16.230	409.807	29.397	618.000
- Otomobil	4.029	6.195	9.668	15.000
- TIR	12.201	403.613	19.729	603.000
Toplam	-	974.496	-	1.824.000

* 2022 yılında aktarılan toplam yükte “ton” itibariyle %87 oranında artış meydana gelmiştir.

* Aynı yıl aktarma yapılan TIR yükü “ton” itibariyle %49, TIR sayısı itibariyle de %61 artış olmuştur.

* 2023 yılında liman üzerinden 550 bin tonun üzerinde yük taşınmıştır. Bu geçen yılın aynı dönemine göre 2 kat fazladır.

* Limanı %85 oranında Türk Tırları kullanmaktadır.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

AKTAU LIMANI

Hazar Denizi'nin doğu kıyısında yer almaktadır. Doğudan batıya, kuzeyden güneye ve İran, Türkiye, Rusya, Azerbaycan, Türkmenistan istikametinde 12 ay ve günün 24 saati boyunca **kuru yük, ham petrol ve petrol ürünlerinin** taşınabildiği birkaç uluslararası taşıma koridorunun kesişme noktasıdır.

Aktau Limanının işlem kapasitesi **11,8 milyon tondur**. 12 milyon ton kapasiteli 6 iskele mevcuttur. Hazar Denizindeki yük taşımacılığın %40'ı Aktau Limanı üstünden gerçekleşmektedir.

Ürün Adı	2021 (Ton)	2022 (Ton)
Petrol	2.190.000	2.462.000
Tahıl	635.000	447.000
Metal	29.000	119.000
Feribot	3.000	4.000
Diğer	644.000	786.000
Toplam	3.501.000	3.818.000

2022'de bir önceki yıla göre %9'u aşan bir artış olmuştur.

Konteyner Merkezi Projesi: Proje (2023-2025) uzunca bir süredir gündemdedir. Projeyi yapacak şirketlerle ilgili basına haberler yansımaktadır.

Kazakistan'ın Rusya, Çin ve Orta Asya ülkeleriyle olan sınırlarında ticaret/ekonomi merkezleri ağı kurulması, ülkedeki yaklaşık 11.000 km'lik demiryolu ağının onarılması ve bazı yerlerde ikinci demiryolu hattının inşası (Moiynty bölümü ve Almatı istasyonunda yan demiryolu hattı) planlanmaktadır.

Kazakistan üzerinden yük geçiş hacminin yılda 10 milyon tona çıkarılması hedeflenmektedir.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

Kazakistan'da lojistik altyapısıyla ilgili tüm projeler doğrudan devlet tarafından gerçekleştirilmektedir. Coğrafi konum ve üzerinden geçen uluslararası koridorlar nedeniyle önemli bir lojistik merkezi olma potansiyeline sahip olan Kazakistan için bu sektörde en büyük engel, öncelikle ulaştırma-taşımacılık altyapısının yetersiz olmasıdır.

KZ Başbakanlık basın servisinin 03 Mart 2023 tarihli açıklamasında;

- Hazar denizinde 2030 yılına kadar faaliyete geçecek 10 petrol gemisi, 8 feribot, 6 tanker ve bir konteyner gemisinin işleme alınacağı,
- Ülke üzerinden gerçekleştirilen transit yük taşımacılığında geçiş süresinin yapılan iyileştirme ve alınan önlemler sayesinde 12 günden 6 güne indirildiği, 2023 yılında ise bu sürenin 5 güne indirileceği,
- Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Rotası çerçevesinde Çin'den Karadeniz limanlarına kargo teslim süresinin 38-53 günden 19-23 güne düşmüş olduğu, 2023 yılı sonunda 14-18 güne düşeceği, bu ilerlemenin katılımcı ülkelerin gayretleriyle elde edildiği, açıklanmıştır.

Kuryk Limanında Kazakistan tarafına ait 2 gemi bulunmakta ve bu iki gemi genelde daha kârlı olan konteyner ve vagon nakliyatı için tahsis edilmektedir. Bakü-Kuryk arasında taşımacılık yapan gemiler Azerbaycan'a aittir.

Hazar geçiş maliyeti yüksek ve rekabetçi değil: Navlun (deniz yoluyla taşıma ücretleri) dünya genelinde düşüş eğiliminde olmasına rağmen Hazar geçişini kullanan ve ülkeye Kuryk Limanından giriş yapan bir nakliye aracının 2.500\$'a yakın masrafı olduğu bilinmektedir.

Liman'da yer alan sosyal tesisler yetersizdir: Liman yerleşkesinde bir restoran ve otel vardır, ancak kuyruk olması halinde yetersiz kalmaktadır. Restoran dışında sadece yerleşke dışındaki park alanında bir büfe bulunmaktadır. Burası da 10-15 kişiden fazlasına hizmet verememektedir.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

Yakıt Düzenlemesi :Kazakistan Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı tarafından 22.08.2022 tarihinde ülkede satılan petrol ürünlerinin azami fiyatları için düzenleme yapılmıştır. Bu düzenleme çerçevesinde Kazakistan'da tescil edilen taşıma araçlarına litre başına 230-260 Kazakistan tengesi (0.48-0.55 ABD Doları) dizel yakıt temin edilmesi mümkün kılınmıştır.

Anılan düzenleme kapsamında Kazak plakası taşımayan taşıma araçları sürücüleri litre başına 450 tengeden yani yaklaşık 1 \$'da dizel yakıt satın alabileceklerdir. Bu durum nedeniyle, Kazakistan'da faaliyet gösteren taşımacılarımızın ve Türk şoförlerinin operasyonel maliyetlerinin yükselmesi söz konusudur.

Vize muafiyet süresi: Kazakistan'ın ülkemiz vatandaşlarına uyguladığı 30 günlük vize muafiyet süresinin en azından TIR şoförü vatandaşlarımız için 90 güne çıkarılması faydalı olacaktır. Ülkeye Aktau veya Atırau'dan giriş yapan bir nakliye aracı dönüş yoluyla birlikte en az 7.000 km mesafe katetmektedir. TIR şoförü vatandaşlarımızın sıklıkla bu süreyi gayriihtiyari aşıp cezai duruma düştükleri görülmektedir.

Dil problemi: Türk şoförlerin ülkenin dilini (Kazakça/Rusça) bilmemeleri uygulamalardan haberdar olmalarını engellemekte ve anlık karşılaştıkları sorunları çözmede zor durumda kalmalarına neden olmaktadır.

Taşıyıcı derneklerince şoförlere dil konusunda nasıl destek olunacağına değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK ROADMAP

for the simultaneous elimination of bottlenecks and the development of the Middle Corridor
on the territories of Türkiye, Azerbaijan and Kazakhstan for 2022-2027

- 25.11.2022 tarihinde Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan Dışişleri ve Ulaştırma Bakanları, Kazakistan'ın Aktau şehrinde toplandı.
- Türkiye ve üç ülke anlaştı: Orta Koridor geliştiriliyor.
- Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan ve Gürcistan dışişleri ve ulaştırma bakanları arasında Trans Hazar Uluslararası Ulaşım Güzergahı'nı (Orta Koridor) geliştirmek için 2022-2027 dönemi 56 maddelik yol haritası imzalandı.
- Orta Koridor'un kapasitesinin 2025'e kadar yılda 10 milyon tona çıkarılması hedefleniyor.

İlk toplantı 27.06.2022 de
Azerbaycan/Bakü'de
gerçekleşmişti.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

Çin'in Xi'an şehrinde Aktarma Limanı inşasına başlamıştır.

Kazakistan Demiryolları (Temir Zholy) Çin'in Xi'an Şehrinde lojistik merkez kurmak amacıyla terminal inşası için sekiz hektarlık (80 dönüm) arazi kiralamıştır.

2023 yılı Mayıs ayında Cumhurbaşkanı Tokayev'in ziyaretinde terminalin inşaatına başlanmıştır. 2023 yılı sonunda hizmete gireceği açıklanmıştır.

Xi'an şehri Çin'in en büyük nakliye ve lojistik merkezidir. Şehirde uluslararası bir kuru liman "Xi'an Uluslararası Ticaret ve Lojistik Parkı" bulunmaktadır. Bu limandaki yüklerin %40'ı Kazakistan'dan geliyor ve Çin-AB güzergahında sevk edilen konteyner trenlerinin yüzde %30'u buradan aktarılmaktadır.

Xi'an şehri, Kuzeybatı Çin'deki en büyük şehirdir ve nüfusu 12 milyonun üzerindedir.

YÜK TAŞIMACILIĞI VE LOJİSTİK

KAZAKİSTAN SINIRLARINA GİRİŞ YAPAN ÇEKİCİ/RÖMORKLU VASITALARDAN GİRİŞ HARCİ ALINMASINA DAİR KARARNAME:

1 Ocak 2024 tarihinden itibaren sınırdan giriş yapan her TIR'dan girişte 3.450 Tenge ülkeye giriş harcı alınması, hızlı geçiş talebine göre tutarın değişmesi öngörülmektedir.

<https://legalacts.egov.kz/npa/view?id=14491191>

KAZAKİSTAN SINIRLARINA GİRİŞ YAPAN ÇEKİCİ/RÖMORKLU VASITALARDAN GİRİŞ HARCİ ALINMASINA DAİR KARARNAME

“Kazakistan Cumhuriyeti Devlet Sınırında” Kazakistan Cumhuriyeti Anayasasının 19. maddesinin 8-1. fıkrasının 5. kısmı uyarınca karar verilmiştir:

1. Motorlu araçların ve yüklerin Kazakistan Devlet sınırından geçişine ilişkin ekli listede yer alan harç tutarlarının onaylanmasına karar verilmiştir.

2. Kazakistan Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Devlet Gelir Komitesinin kararname kapsamındaki görevleri/sorumlulukları:

2.1) Bu kararnamenin Kazakistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı nezdinde devlet tescilini sağlaması;

2.2) Bu kararnamenin Kazakistan Cumhuriyeti Maliye Bakanlığının resmî internet sitesinde yayımlanması;

2.3) Bu kararnamenin Adalet Bakanlığınca devlet tescilinin yapılmasından sonraki on iş günü içinde, bu paragrafın 2.1 ve 2.2 numaralı alt paragraflarında öngörülen önlemlerin uygulanmasına ilişkin bilgileri Maliye Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Departmanına sunulması.

3. Bu karar 1 Ocak 2024'te yürürlüğe girer ve resmi olarak yayına tabidir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ

* Kazakistan'da elektriğin %70'i termik santraller yoluyla kömürden elde edilmektedir.

* KZ Enerji Bakanlığı'na göre, yenilenebilir enerji kaynakları 2022'de 5,1 milyar kilovat/saat üretti (yıllık artış %21,1).

* 2018 yılından bu yana ülkede YEK projeleri ihaleleri düzenlenmekte olup, beş yıl içinde bu ihalelere dünyanın 13 ülkesinden 232 şirket katılmıştır.

* 130 tesis bulunmakta, YEK sektörüne yapılan yatırımlar 1 trilyonu aşmış ve iki binden fazla kişi kalifiye işgücü olarak istihdam edilmektedir.

* 2030'a kadar karbon emisyonlarını azaltma ve 2060'a kadar karbon nötr olma hedefi belirlenmiştir (CB Kararnamesi).

* Araştırmalara göre, ülkenin yılda 1 trilyon kilovat rüzgar enerjisi potansiyeli olduğu belirtiliyor.

* Son yıllarda yenilenebilir enerjilerin toplam elektrik üretimindeki payı %4'e çıkmıştır. 2030'a kadar %15'e çıkarma hedefi var.

* Devlet şirketlere 20 yıl boyunca geri ödeme garantisi veriyor ve tarifeleri endeksliyor.

* Bu geniş ülke yeşil enerjiye geçişte güneş ve rüzgar enerjilerine güveniyor.

YENİLENEBİLİR ENERJİ

Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev, alternatif enerji kaynaklarını geliştirmek için uzun vadeli projelerin başlatıldığını ve 2035'e kadar 6.5 GW yenilenebilir enerjinin kullanıma sunulacağını söyledi.

KAZAKİSTAN ENERJİ BAKANLIĞI - KOREM - ELEKTRİK İDARESİ

Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına İlişkin
İhalelere Katılım Daveti

Yenilenebilir enerjiyle ilgili yatırımcı projeleri kapsamında 2023 ve 2024-2027 yılları için plan hazırlanmış ve duyurulmuştur.

https://vie.korem.kz/eng/uchastie_v_torgah/uchastie_vie/

Güneş enerjisi	26
Biyoenerji santralleri	5
Hidroelektrik santrali	21
Rüzgâr	34
Toplam	86

Proje Bölgeleri	Sayı
Zhambul	9
Türkistan	9
Yedisu	8
Kostanay	8
Pavlodar	6
Kızılorda	5
Almatı	4
Diğer	37

ULUSAL DİJİTAL YATIRIM PLATFORMU

Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Yatırım Komitesi, Avrasya Kalkınma Bankası ve Ulusal Enformasyon Teknolojileri A.Ş. arasında **Ulusal Dijital Yatırım Platformu**'nun kurulmasına dair İşbirliği Mutabakat Zaptı imzalandı. Platform, Dışişleri Bakanlığı, Kazakh Invest, kalkınma kurumları ve fonlar, KİK, merkez ve yerli yürütme organlarının katılımıyla kurulacak.

Yatırım Komitesi Başkanı Ardak Zebeşev, “Bu Platform, yatırımcı şirketlerini çekmede bir nevi “Yol Haritası” rolünü üstlenecek. Platform üzerinden yatırımcılara danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri “tek pencere” prensibi uygulanarak sunulacak. Dijitalleşme sayesinde yatırım projelerini uygulama süresinin önemli ölçüde kısalması bekleniyor. Ayrıca, projeler hayata geçirilirken yatırımcıların karşılaştıkları güncel sorunlar Başbakan başkanlığındaki Yatırım Masası toplantılarında gündeme getirilecek” diye konuştu.

Platformla, Kazakistan'da yatırım projelerinin uygulanmasında en uygun yolların belirlenmesi sayesinde ülkeye çekilen doğrudan yabancı yatırımların artırılması bekleniyor.

ALMATI BÖLGESİ

ALMATI BÖLGESİ

ВАРАНХОЛКА

Türkiye -
Kazakistan
Kargo Taşıma

Dergah KUŞÇU
As-Real Trans

AVM ALMATI

32 AVM

12 orta halli, 20 lüks

Kiralar: 150-2000 \$/m²

Elektrik hariç

Sıraya girilir boş yer olursa
teklif edilir.

5 yıllık sözleşmeler

Genellikle 3 ay önceden
ihbar ile çıkılabilir.

3 ay kira temerrüde
düşerse çıkarılabilir.

Yeni AVM inşaatında boş
yerler var.

Türkiye - Kazakistan
taşıma modları ve
güzergahları

Ramazan KAYA
Logitrans Lojistik
Kazakistan ülke
müdürü

Türkiye'den gelen
yüklerde
genellikle
karşılaşılan
gümrükleme
problemleri

Selçuk ÇAMUR

Star Lojistik
Gümrükleme
Müdürü

KAZAKİSTAN'DA ŞİRKET KURMA

Gulnaz JIRENCHINA
Mali Müşavir

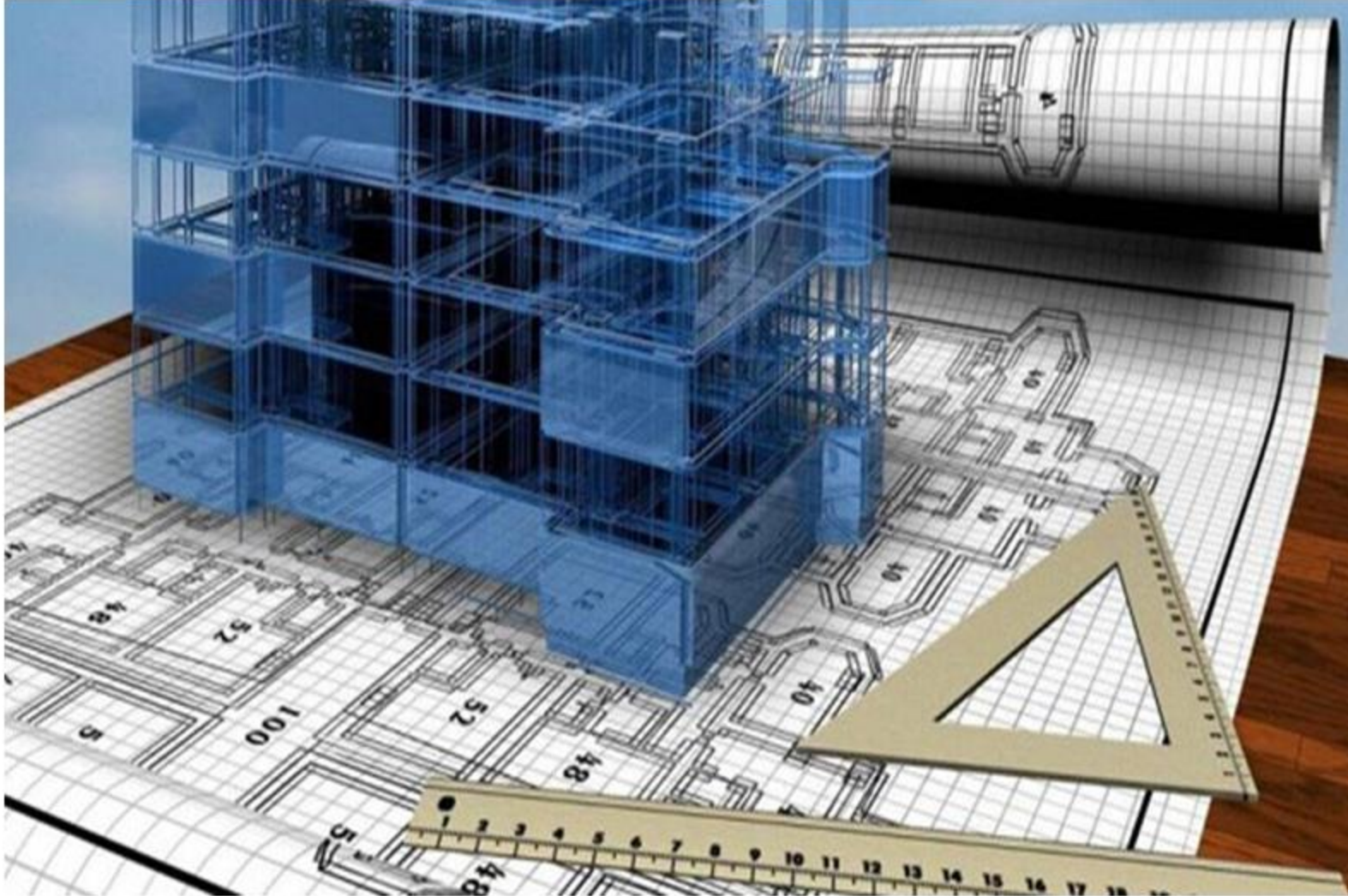

MARKA

TESCİLİ

Faruk YAMANDENİZ
Destek Patent
İcra Kurulu başkanı

Kazakistan'da Proje ,
inşaat , Gayrimenkul
geliştirme ve ruhsat
işleri

Erhan ÖZOGUZ

Landmark Genel
Müdürü

TEŞEKKÜR EDERİZ

İletişim Bilgilerimiz:

astana@ticaret.gov.tr

almati@ticaret.gov.tr

aktau@ticaret.gov.tr